

Bijlage 3: Overzicht wet- en regelgeving bij nieuwvestiging

Voor nieuw op te richten bedrijven in een LOG zijn vergunningen benodigd in het kader van de Wet milieubeheer (Wm), mogelijk de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) en de Natuurbeschermingswet (Nb-wet). Ten behoeve van de vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer dient een Milieueffectenrapportage (MER) te worden opgesteld, een zogenaamd besluit MER.

Bevoegd gezag

In de meeste gevallen is de gemeente het bevoegd gezag met betrekking tot de milieuvergunningverlening van veehouderijen. Op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) kunnen bedrijven onder het bevoegd gezag van de provincie vallen. Dit is slechts in uitzonderlijke situaties het geval bijvoorbeeld wanneer er meer dan 25.000 m³ mest op het bedrijf wordt be- of verwerkt, dit is bijvoorbeeld het geval bij het Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB).

Relevante milieuaspecten

De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichtingen met meer dan 85.000 plaatsen voor mesthoenders, 60.000 plaatsen voor hennen, 3.000 plaatsen voor mestvarkens of 900 plaatsen voor zeugen zijn MER- plichtig (bijlage C categorie 14). Alle relevante milieuaspecten komen aan de orden in een MER. De MER commissie beschouwt de onderstaande punten als essentiële informatie in een MER:

- De bijdrage van de bedrijven aan de toekomstige geurhinder;
- De toekomstige ammoniakemissie en –depositie van bedrijven;
- De verandering van de (fijn)stofemissie;
- De effecten van de bedrijven op geluid, veiligheid en landschap door de infrastructurele belasting, voor zover deze een gevolg zijn van het initiatief;
- Het meest milieuvriendelijke initiatief (MMA);
- De wijze en omvang van de mestopslag en mestverwerking en/of mestbewerking en de wijze van mestafzet;
- De consequenties van het initiatief op de waterkwantiteit en waterkwaliteit;

Eind september 2008 heeft het RIVM in samenwerking met de MER-commissie een digitale handreiking ontwikkeld. Deze handreiking is bedoeld om in de initiatieffase van een mer-procedure een brede aandacht voor gezondheidsaspecten te bevorderen. De handreiking stelt de gebruiker in staat door het beantwoorden van de vragen, een beter zicht te krijgen op milieufactoren die mogelijk van invloed kunnen zijn op de gezondheid van de betrokken burgers. De handreiking presenteert na het beantwoorden van de vragen een overzichtsrapport met de factoren die in het vervolg van de MER-procedure rond gezondheid aandacht vragen. Wat de handreiking niet doet is effecten beoordelen en in maat en getal uitdrukken. Daarvoor is nader onderzoek in het vervolg van de procedure noodzakelijk, zonodig ondersteund door specifieke deskundigheid (bijv. medisch milieukundige GGD) of instrumenten. Wat de handreiking wel doet is systematisch te bevragen en vervolgens een overzicht te geven van factoren die mogelijk positief of negatief van invloed kunnen zijn op de gezondheid van betrokken bevolking en in het vervolg van de MER dus aandacht vragen.

Uit navraag bij de MER- commissie is gebleken dat me aan het werken is aan een advieslijn op het gebied van volksgezondheid. De aspecten MRSA en gebruik van antibiotica worden niet meegenomen in het richtlijn advies. Wel vraagt men bij toetsing aan fijn stof niet alleen PM10, maar ook PM2,5. Onderstaande zijn een aantal relevante milieuaspecten (incl. wet- en regelgeving) benoemd die aan de orde komen in de MER en milieuaanvraag en –vergunning in het kader van de Wet milieubeheer.

- De IPPC richtlijn verplicht de lidstaten van de EU dat bij grote milieuvervuulende bedrijven, zogenaamde 'gpbv-installaties'(o.a. varkenshouderijen > 2000 plaatsen voor mestvarkens van > 30 kg) de Best beschikbare Technieken (BBT) worden toegepast.
- Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv); de Wgv met behulp van berekeningen moet worden getoetst of kan worden voldaan aan de maximale geurbelasting bij geurgevoelige objecten
- Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). De Wav bevat regels met betrekking tot de ammoniakemissie uit diervverblijven. De regels zijn bedoeld ter bescherming van zogeheten zeer kwetsbare gebieden tegen de effecten van ammoniakdepositie. Inmiddels is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen (Besluit huisvesting) in werking getreden. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moet zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden.
- Natuur: gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 en soortenbescherming in de Flora- en Faunawet. Veehouderijbedrijven in of nabij een Natura 2000-gebied dienen te voldoen aan de eisen van de Natuurbeschermingswet 1998. De door een veehouderijbedrijf veroorzaakte uitstoot van ammoniak kan, tezamen met de in dat gebied aanwezige achtergronddepositie leiden tot negatieve effecten voor de kwaliteit van het Natura 2000-gebied. Ook kan er sprake zijn van een "zogenaamd significant gevolg" voor het betrokken gebied.

Een NB- wetvergunning kan vereist zijn bij uitbreiding van een bestaande veehouderij en bij nieuwvestiging, dan is er sprake van een nieuwe activiteit, die kan leiden tot een verslechtering of een significante verstoring. Bij de vergunningverlening moet dan worden getoetst wat de effecten voor Natura 2000-gebieden zijn. Uit de toets blijkt of een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk is en of deze (onder voorwaarden) kan worden verstrekt.

- Bodem: Nederlandse Richtlijn bedrijfsmatige activiteiten (NRB); middels een bodemrisicoanalyse voor de in potentie bodembedreigende activiteiten moet worden aangetoond dat voldoende maatregelen zijn getroffen.
- Water: indien van toepassing moet worden uitgewerkt wat de consequenties zijn van de ligging van een deel van het projectgebied in een infiltratiegebied.
- Luchtemissies mestbe- en verwerkingsinstallatie (o.a. NOx, SOx): er moet worden aangetoond dat kan worden voldaan aan de emissie-eisen opgenomen in de Nederlandse Emissie Richtlijn Lucht (NER) en BEES B (Besluit emissie-eisen stookinstallaties B)
- Externe veiligheid: er moet worden aangetoond op welke wijze de veiligheidsrisico's m.b.t. mestbe- en verwerkingsinstallatie tot een minimum zijn beperkt (o.a. overdrukbeveiliging en maatregelen en zone-indeling m.b.t. ontploffingsgevaar), opslag van gevaarlijke (afval)stoffen

moet voldoen aan de PGS-richtlijnen en welke maatregelen worden voorkomen in relatie tot verkeersveiligheid.

- Geluid: middels berekeningen moet worden aangetoond dat bij geluidgevoelige bestemmingen kan worden voldaan aan de grenswaarden opgenomen in de handreiking industrielawaai en vergunningverlening 1998 en circulaire industrielawaai. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de geluidbelasting bij geluidgevoelige bestemmingen en als gevolg van het verkeer van en naar de bedrijven.
- Fijn stof: Wet luchtkwaliteit (Wlk) en Titel 5.2 en bijlage 2 Wet milieubeheer (Wm): middels berekeningen moet worden aangetoond dat kan worden voldaan aan de grenswaarden opgenomen in de Wet milieubeheer.